

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdászati hetilap.

Előfizetési feltételek:

Egy évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évesre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 15 krajcár.

Előfizetési pénzek a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetési díjak:

Öt soros hirdetés 5 kr. Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr. Nyilvántartás díja 20 kr. — Helyi hirdetések jutányosan elvállalhatók.

A lap szellemi részére a a nyilvántartás vonatkozó minden közzétételére a szerkesztőnek költendő.

Előfizetési pénzek, reklamációk, és hirdetések a kiadóhoz intézendők.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok“

1883-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egy évre 6 frt.

Fél évre 3 frt

Évesre 1 „ 50 kr.

Egy hónapra — „ 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz érkezve, — legcélszerűbben postautalvánnyal — a nyomtatandó példányok a pontos szétküldés tokintetéből, mielőbb beküldendők.

Kek László,
kiadó s lapfőigazgató.

Horváth Danó,
fel. szerk.

A szolgabíróságok.

A haladás azt találta, hogy minden szakmunkára külön szakembert kell alkalmazni. Az encyclopaedia kora lejárt, s most már semmit sem lehet dióhéjba szorítani.

Igy van ez a szolgabírósi méltósággal. Joggal mondjuk méltóságnak, mert hisz az volt ez hajdan a járásban. Egy személyben volt összpontosítva az igazságügy, közigazgatás, rendészet, pénzügy, egészségügy s a jogállam minden attribútuma. A szolgabíró úr nagy keservesen elbucszott a családjától, felült forspontos társzekerébe, s megindult a járásba, azaz megindult és már a légközelebbi helységről elakadt a sárban, úgy, hogy csak dupla előfogat vonzolta ki. A liktori ranggal felruházott nyalka hajdú leemelte a kocsiából, s bevezette a község házába.

A faluban csakhamar elterjedt a hír, hogy itt a hajdú úr és a szolgabíró (Tu je pán hajdúk, a szolgabíróv!) Bezzeg volt lótas-futás. Akinek panasa, keresete, vagy bármily rendű ügye-baja volt, az megjelent a szolgabíró előtt. Közben a társzeker megtelelt báránnyal, pulykával, libával, malacokkal, borral, s következett az igazságszolgáltatás. Először a bíró 12-őt kapott (ez volt a fizetés) a deresen, mert az út nem készített el, azután az alperesek lehúztak, s egy óra alatt rendben volt minden. A szolgabíró ur otthon felejtve a papirost és tollat, ezuttal semmiféle protocolum nem vétetett fel. Apellátóról szó sem lehetett. A szolgabíró úr ekkép beutazta az egész járást, pedig azelőtt nagyobb járások voltak Nógrádban, lévén összesen csak négy.

A törvényes rend minden községben helyreállott s a szolgabíró úr hetek múlva visszatért a társzekeréről, melyből fél évre megtelelt az éléskamra, s a szolgabíró úr ama csakély 120 pengő forint fizetéssel nyugodtan pipázott és tarokkozott ismét egy félóvig.

A nép megszokta ezen institutiót és viszsza öhajta a régi jó időköt. Egy turopolyai öreg emberrel volt alkalmunk egy izben találkozni, ki keservesen rajzolta a mostani állapotokat, mondván, hogy most nincs nap, a melyen a községet vagy a szolgabíró, vagy

a végrehajtó, vagy a körjegyző, vagy a körorvos ne nyugtalanítaná. Azelőtt egy évben kétszer oljott a szolgabíró, a bíróravéretett tizenkettőt, a kocsiába bedugtunk — úgymond — egy bárányt és egy döbny turót, s azzal vége volt a bajnak, nem láttuk őt csak fél év múlva.

Azóta nagyot fordult a világ kereke; a fagygyú gyertyát villanyvilágítás váltotta fel, az emberi igények — keresve az általános jólét felé vezető utat, — fokozódtak; most már tiszta igazságot, teljes biztonságot keres mindenki, nem feneketlen sár és nyaktörő kátyukon, hanem kifogástalan utakon, hintón vagy gőz és villany által röpitett kocsikon. Az igények fokozódása folytán a kormányzati ágak felosztattak, s a szolgabírák a közigazgatási teendőkre utaltattak. Röviden szólva, a Pollet-ek kora lejárt s most már modern szolgabírákra van szükségünk, kiknek törvénykivánta kvalifikációja mellett az élet iskolájában nyert tág gyakorlata, esze, tudománya, jelleme és főleg becsületessége legyen.

Ezen kellékek és kívánalmaknak kell lebegnie minden közügyért élő megyebizottmányi tag szeméi előtt. És méltán, mert ma már egy községnek vezetése is igen sok bölcsességet igényel; annál többet egy járásé. Ez az oka, hogy a terhek megosztatnak, s meggyünkben a létezett 4 járás helyett immár 7 járás lett a legutóbbi időben szentesítve.

A megyebizottmányi tagoknak független akarata lesz hivatva megoldani, hogy a legközelebbi restauráción kiket állítson a járások fejeivé és kormányzóivá? Számot kell vetni, hogy a mostani erők megfelelték-e köteleességeknek vagy nem? Ha igen, úgy állásukban meghagyandók, ha nem, úgy el kell azokat ejteni, s helyükbe oly egyéneket, habár a fiatalabb erőkből is emelni, kik eddigi működésükkel tanujelét adták szorgalmuknak és jellemüknek.

Atalában véve ugyan azt mondhatjuk, hogy most alkalmazott szolgabíráink megállják helyüket; de sajnosan lehetett tapasztalni, hogy egy-két járás közigazgatási ellátása az illető szolgabírák hanyagsága és pontatlansága miatt sokat szenvedett. Mint egy a közigazgatás kereke, melynek gyorsnak és biztonságosnak kell lennie, megakadt a Mátra tövében, s elzúllott a madacska ilazokon.

Nem vagyunk barátai a rohamos rendszer és személyváltozásoknak; de mi úgy hisszük, hogy a rendszer jó vagy rossz volta mindig az alkalmazott személyektől függ. A szolgabírói rendszer, mely alkotmányos életünk régi jó hájtása, csak úgy fog a mai jogállam korátében érvényesülni, ha az alkalmazott személyek becsülettel megfelelnek köteleességeiknek.

Elvünk legyen: hagyjuk meg eddigi, jó szolgabíráinkat, s gondoskodjunk a rokkantak nyugdíjaztatásáról.

Az önkormányzati rendszer és a parlamenti felelős kormány.

IV.

A megyei önkormányzat ne szorítkozzék egyedül a megyei ügyekre; hanem legyen joga a megyének bármely országos ügyet tanácskozás tárgyává tenni, és határozatait egyik képviselője által az országgyűlés elé terjesztetni, a nélkül, hogy azok az országos képviselő egyéni meggyőződését korlátoznák. Sőt a községeknek is legyen joguk belügyeiken kívül bármely megyei vagy országos ügyet tanácskozásuk tárgyává tenni és a községek megyei képviselői által a megye gyűlése elé terjesztetni, hogy a figyelemre méltó ügy a megye útján az országgyűlés elé is kerülhessen. Ezen intézkedés azért volna nagyfontosságú, hogy egy jó és fontos eszme se vesszen el a házra nézve, és a polgároknak módjukban legyen tevéseiket a közjó érdekében érvényesíteni, bármily szűk körben éljenek is. Ez ösztönül szolgálja az önképzést, és folytonos éberségben tartaná a közszellemet, a melynek táp kell, hogy ki ne aludjék.

Csak az önkormányzati alkotmány biztosíthatja a nemzetet, hogy ivadékról ivadékra oly törvényeket alkothasson magának, melyek az ő szükségletének megfelelőek; és az ily nemzet fokozatos és folytonos haladása örökké biztosítva van a mince egyes hatalmasok szeszélyének kitéve. Az ily parlament, melynek tagjai a mindenható kormány befolyása mellett, mesterséges módokon vannak összehozva, azután pedig a képviselők önérdék által vannak a kormányhoz kötve, mely kormány a kinevezési rendszer életbe léptetése által a maga befolyását egész a községi életig érvényesítheti, s így a képviselő választásokra is döntőleg befolyhat: az ily parlament csak modern abszolutizmus s örökös undulációnak s a véletlen szeszélyének teszi ki az állami életet. Az önkormányzattól megfosztott polgárok elszoknak saját lábukon járni, megszokják a kormány gyámkodását s elvégre szolgaságba süllyednek, miként magunkon tapasztaljuk. Az nem alkotmányos élet, midőn a polgárnak nincs egyéb joga, mint, hogy országos képviselő, vagy megyei tisztviselő választásoknál, nyílt szavazatát a megyei döntő körök ellenőrzése mellett, bedobhatja a választási urnába. Az összpontosítási s kinevezési rendszeren alapuló alkotmányok okozták azt, hogy midőn a tüneményeszerű nagy államférfiak s fejedelmek vezetése mellett, a nemzetek a virágzás bizonyos fokát elérték, azok halálával vissza hanyatlának s el is pusztultak. A hol az állami, megyei s községi élet önkormányzatra és szabad választásra van alapítva: ott a hanyatlás lehetetlen; ellenben a folytonos haladás biztosítva van. Nem a koronkint feltűnő jeles fejedelmekben s államférfiakban rejik a nemzetek üdve, hanem az önkormányzati alkotmányban.

Azt vetik némelyek ez ellen, hogy a megyék által választott országgyűlési képviselők nem volnának közvetlenül a nép által választva s így nem volnának népképviselők; és, hogy a megyék által ellenőrzött országgyűlés nem volna parlament.

A népképviselőt kifejezés a magyar közjogba ütközik; mert 1848-ban nem a nemesség, Verbőcy ezen nemzete, natioja süllyedt le a szegény adófizető köznéphez, a plebshez: hanem a nemesség emelte magát a népet; és így az országgyűlés nem népképviselő, hanem a magyar nemzet képviselője; mert 1848 óta minden magyar honpolgár faj a vallás különbség nélkül tagja a magyar nemzetnek.

A mi pedig a közvetlen választást illeti, gondoljuk meg, hogy az 1848 ki törvények a népnek csak egy kis részét ruházták föl választási joggal; mert az egynegyed telken alóli kisbirtokosok, a szellőség, a kisiparosok, a kik segéd nélkül dolgoznak, és más szegény adózó polgárok, vagy is a nép tulajdonosok köze minden jogoktól meg van fosztva. Az én javas-

latom szerint, a megyei képviselet megválasztásába és így közvetve az országgyűlési követek választásába is minden adós befolyóék. Csak ily módon, mellett lehet az általános választási szabadságot behozni a nélkül, hogy az állam nyugalma megháborították.

A mi a parlamenti jellegét illeti, az nem abban áll, hogy a megválasztott követ szuverén jogokkal legyen felruházva, mert az parlamenti abszolútizmusa vezet: hanem a parlamentizmus lényege az, hogy az országgyűlés többsége által megalkotott törvényeket, az ugyanazon többséggel választott kormány hajtsa végre, és ne bízzák a törvények végrehajtása kormányzásokra, mint 1848 előtt hazánkban is volt, mert akkor a törvények végrehajtása nincs biztosítva. Az oly országgyűlés, mely a megyei képviseletet kifolyása, melynek háta mögött az egész ország áll, sokkal tiszteletreméltóbb és hatalmasabb mint az oly parlament, melynek tagjai vajmi gyakran nem a nemzetet, hanem csak saját érdeküket képviselik és így őket abszolút hatalommal nem lehet felruházni, mert ők lezárakodva a megyék körül, csak plebe törvényt képezik a nemzetnek.

Nagy figyelmet érdemel azon jó hazafiak aggodalma is, a kik az ily tágkörű önkormányzat, valamint a titkos szavazás által, a nemzetiségek centrifugális törekvései miatt, a magyar állam egységét és a magyar politikai nemzetiséget veszélyeztetnek hiszik.

Igaz, hogy az abszolútizmus isoldosai a nemzeti egyenjogúság csáló étkét dobták a nemzetiségeknek, hogy azon rágódnak és szabadságot ne követeljenek, és sikerült őket ellenük föllátni, kik a szabadságot faj a valláskülönbség nélkül az ő számukra is megismeretük: Amde lehetetlen, hogy az idegen ajkú polgárok miveltsései be ne lássák, miként ha Babel-tornyot építeni nem akarunk, a magyar faj első szültségi jogát a államalkotó bivatását saját érdekében is tiszteletben kell tartaniok. Jogaiok mellett már immár ezeréves történelem. Ezenkívül az összes lakosságunk mintegy fele magyar és így minden fajjal szemben talányomó relativ többséget képezünk; és milliókra megy azon idegenajkúak száma, kik a magyar állameszme őszinte barátai. Aristokracia, a fő és alapság, a nagy városok, szóval a nagy politikai tényezők, csakély kivétellel, mind a magyar állam oszma felő néhézkednek, és így kétségtelen, hogy államilag erős alapokon állunk. Ezenkívül az állami bíróságokban is erős biztosítékát bírjuk annak, hogy a törvények tiszteletben fognak tartatni. A kormány a főispánok kinevezésében, a főispánok és megyei tisztviselők a megyei és községi tisztviselők kijelölési jogában erős fegyvert tartának kezükben annak megállítására, hogy a centrifugális elemek az állam gépezetét megakadályozhassák. A kormány a népnevelési, a közép és legfelsőbb iskolai ügyekben erős állást foglalt; éber figyelemmel kíséri a ha szükség, meg is torolhatja a panaszok és dakorománok jogtalan törekvéseit. És így bár igen tiszteletreméltó a jó polgárok aggodalma, de a személyes joggyakorlatot és az önkormányzati rendszert még ezen tekinteteknek sem szabad föloldozni; mert az egyszer elvesztett szabadságot nehéz és vajmi gyakran lehetetlen többé visszaszerezni.

Amde aggodom, hogy a mi országos képviselőinkben nem lesz annyi hazafiság, — hogy az 1848 ki országgyűlésnek a XVI. törvényben kifejezett ígérteit bevélték és a megyei szerkesztet, mint a haza alkotmányosságának védő bástyáját, a közsabadsággal és a felelős parlamenti kormány nyálösszhangsába hozták; mert az csak ugy történelhetik meg, ha a megyék előbbi jogaitat visszanyernék és a nemzet politikai iskolává alakítottatának, és ez által a polgároknak tágas tér nyitatték politikai jogaik személyes gyakorlatára. — A választó polgárokon volna tehát a sor, hogy oly jelöltekre adják szavazataikat, a kik az önkormányzati rendszer föltétlen bivei. Ezen törekvést teljes mérvben még a függetlenségi párt sem nyilvánította. Csodálatos, hogy a protestánsok — a kik egyházi tekintetben oly föltékenyek az autonómiaira, — a polgári és politikai ügyekben békén tűrik a centralizációra irányuló törekvést, holott annak éle az egyházi önkormányzat ellen is van fordítva.

Sokszor és különféle alkalmakkor elmondtam már aggodalmaimat az önkormányzat elveszte fölött. Oly nagyzerd volt az ősi magyar alkotmány, hogy ha azt az idők követelményéhez képest átalakították és az önkormányzatot a parlamenti felelős kormányzattal összhangzába hozták: a művelt világ mintalkotmányul fogná azt üdvözölni. Térjünk tehát vissza az elhagyott övényre és ne rohanjunk a centralizáció, a szolgasság felé, nehogy beteljesedjenek egykor rajtunk a klasszikus eme szavai: Optima videbantur, quorum tempus jam praeterierat. B o d n á r f e l v á n.

Nógrádmegye rendkívüli közgyűlése.

A közgyűlés pont 10 órakor Gr. Gyürky Ábrahám főispán úr ő méltóságának szíves megjelensége után vette kezdetét. A közgyűlésnek más tárgya nem volt, mint a tisztújítási hatánap meghatározása. E tekintetben a főispán úr a szép számmal megjelent bizottsági tagok közbelvelele mellett december 18-át hozta javaslatba, mely javaslat egyhangulag elfogadtatott. Egy-zeremind tudomásul hozta a főispán, hogy csupán 2 állatorvosi állomás rendezésittetvén, csakis e két állásra nyitatik pályázat. Továbbá értesítéssel felhozta, hogy azok, kik a megyei tisztség elnyerése iránt pályázni kívánnak, felszerelt folyamodványokat december hó 18-áig adják be a főispánhoz. A főispán kijelentette, hogy ő december hó 16-án este már B.-Gyarmaton lesz.

Midőn a főispán azon óhajnak adott kifejezést, hogy a választások lehető simán folyjanak le, a gyűlést befejezte, és a gyűlés terméből barsógó éljenzések között távozott el.

Cantatio post festa.

(Elmefuttatás néhány nagyon fontos dolgról.)

(Folytatás)

A zsidó lelkesi hivataloknak képesített egyének általi betöltését — megvallom — nem tudom, mi módon véleményezte az állandó választmány oszközölhetni, mert elvonta figyelmemet egy ugyanakkor belépett bizottsági tag barátom, ki sokkal érdekesebb tárgyról: a „Balassa”-ban töltött éjjeli élményekről beszógt a fülembé.

Nagyobb városokban elérhető volna talán a képesített rabbi által a lelkesi hivatal betöltése, hanem hát a községekben szétmászott egyes családoknál, kiknek egy-egy tagjuk sakter, tanító és rabbi szerepet visélvén, a föléges talmudmorálban neveli, oktatja a leendő Honjodiakat, Rákbóci és Szahpháriakat, — ki, vagy melyik képesített rabbi vállalkozik 5 forint havi bér mellett lelkesnek?

Előbb — hogy sem ezen ügyben végleg határoznánk: szükséges tudnunk, hány rabbi állomás van megyénkben most, és hányat lehetne tulajdonképen szervezni a nógrádi zsidóság arányához képest ezutánra.

Mert az ugyan kétséget sem szenved, hogy megyénk a többi megyékhez képest — isten ne vegye panasza — aligha nem a legboldogabb „teherben” van a zsidómag tekintetében, és épen ezért szükséges a képzetteghez aránylag a díjazást is megállapítani, hogy a rabbi ne legyen kénytelen állása tekintélyéből lealacsonyodva, fűtyölővel salurni, gescheftelni, uszoráskodni; mint uszoráskodott a néhai b.-gyarmati Deutch! Mert méltóztassanak elhinni, hogy a zsidó épen úgy fájja a kását a papi üzetéstől, mint akár a Mondok Estók bátya, vagy a Kanyó Marci bá!

Tehát csak okosan!

Hanem hát itt megint az a kérdés támad: vajjon ily szétszórt nemzetenél lehetséges lesz-e a most oly méltó megbotránykozást szült anyakönyvek eszentuli pontos vezetése a képesített rabbik által? mikor pl. egy-egy zsidócsalád a rabbi székhelyétől 5—8 mértföld, azaz 30—60 kilométerre van.

Az anyakönyvek a községi előjárók által vezetessenek (értem a zsidó anyakönyveket) ott, ahol egy-két zsidócsalád lakik a saluban és ehhez sem nagy tudomány, sem folytonos otthonülés nem szükséges. A cél pedig még is el lesz érve.

A megyei közkórház ügyére vonatkozólag, egé ezen osztom az állandó választmány javaslatát; csak arra volnék bátor felkérni, a nemes vármegye tekintetes vezérferfiat — az ez ügyben felszólamolt egyik bizottsági taggal együtt — én is, hogy az emberiség javáért a lehető legrövidebb idő alatt iparkodjanak ezen „fundus charitatis”-t létesíteni.

A felszólamolt bizottsági tag azon véleményét is pártolom, (hogy ezen intézet minél hamarabb létrejöheszen), hogy adóztatassanak meg erre nézve a községek a maguk javáért lélekezám arányában; mert nem hiszem, hogy Nógrádnak egy községe találtnék is olyan, amely ezen emberbaráti szeretetet tanusító intézetre egy-két év alatt ne szorulna. Tehát én ugy hiszem, hogy ezen megadótatás egészen méltányos és jogos is volna és ez ellen neki fának semmi ellenvetése sem lehetne.

Ha ezen nagyon is szükséges közkórház ügye kellő ügybuzgósággal és gyorsasággal nem fog felkaroltatni és vezetetni: akkor csakugyan elhiszem, amit saját füleimmel — a teremből kifelé menet — halottam egy megyei tisztviselő szájából, az ez ügyben felszólamolt S bizottsági taghoz „jó volt — ugymond — a dictio, barátom!” hogy ezen szívből fakadt beszéd S-nak csakugyan csak dictio volt a nemes

vármegyénél a kár, hogy azzal nem rekesztette le, hogy: mon d á m!

Non quis, sed tu d? Uraim.
(Vége ’következik’)

Aphorismák.

Öregregünkben sopánkodunk az-u, mit kellett volna ifjúságunkat használnunk? Ita’gásg! Hozzánk minden pillanatot, eoha sem késő.

Nagy tudományt nem mindeukitól lehet követelni, mert tudjuk: ars longa, vita brevis; nem lehet kívánni, hogy valaki négy-öt nyelven beszéljen: — de az erköcs senkinek el nem engedhető.

A búzát hektoliterrel, a posztót méterrel, a sói kiloval mérjük; a tudomány mértéke az erkölcs.

A világ csak abból ítél a mit lát és tud, a mit nem tud, nem ítél. Akármily nagy gonoszságot követel is el, akármily igaztalan uton gazdagult is meg, ha senki sem tudja, minden ember tisztel; de ha ki tudódik, annál mélyebbre bukol.

Minden emberben van természeti személy, érdek, vagy akárminek nevezük, mely őt elvakítja: de ezt fölfedezni és gyógyítani: a bölcsesség.

Nem az a bölcs és tudós a ki tud: hanem a ki az életben alkalmazza is azt, a mit tud.

Ne szájával tegyen az ember, hanem kezével. Tízet tégy addig, míg egyet szólsz, vagy igérsz. A ki pedig tenni is tud annyit, mit szólni: az a bölcs.

A mesterembernek legnagyobb kincse a bitele, pontossága és szíve ritása. A voró sokasem hibás, hanem az eladó. „Sz.”

H i r e k.

T olvasóink figyelmébe ajánljuk az ezen számhoz mellékelt előfizetési felhívásunkat.

Tisztelettel hívjuk fel azon t. előfizetőinket a községek előjáróságait, kik úgy es évről mint a múlt évekről előfizetési díjaikkal határlékban vannak, hogy ebbeli tartozásaikat kiadóhivatalunkra cizmezve más löbb beiktulni sziveskedjenek.

Személyi hírek. Gr. Gyürky Ábrahám főispán úr ő méltósága nov. 30-án d. u. 4 órakor jött a szék városba, másnap tízig fogadta a tisztelgéseket, majd 10 órakor a közgyűlésen, később pedig a közigazgatási bizottsági ülésen előlélt. A székvárosból decz. 2-án d. e. 11 órakor utazott Budapestre. A közigazgatási bizottsági tagok közül a decz. 1-én tartott ülésen részt vettek: Alk Gyürky, Benicsky Gyula, gr. Csebrían László, gr. Forgách Antal, Hanzély László, Huszár István, Pulszky Ágost, Reményfy József, Seitovszky János és Sréter Alfréd urak.

Szontagh Pál országgyűlési képviselő úr a B.-Gyarmaton tartott Luther ünnep alkalmából 10 ritai járult azon alaphoz, mely oly b.-gyarmati tótajkú, tanulókat jutalmazására fog foroitatni, kik a magyar nyelv tanulásában kiittették magokat. Ezen alap szervezését a lutherános proshyterium legközelebbi ülésén mondja ki, és most a gyűjtőív Havass Gyula úr által készítettik.

Hymen. Kovács József tüleki ügyvéd és Füle városának egyik köztisztviselője és becsületben álló tagja a napokban eljegyezte Csetoeken Matólay Jola kisasszonyt. Snoff János a losoncai áll. tanítóképződe jeles tanára nov. hó 24-én jegyet váltott Kunost Emilia kisasszonnyal, Kunost János takarékpénztári pénztárnok bájos és szeretetre méltó leányával.

Kinevezés. Géczy Lajos a losoncai kir. jbiróság egyik írnoke ugyanezen járásbiróság telekkönyvi osztályához segéd telekkönyvvezetővé nevezetelt ki.

Vasúti értekezlet tartatott decz 1-én Gr. Gyürky Ábrahám főispán úr, előléte alatt B.-Gyarmaton. A főispán velő szavakban fejezte ki azon érveket, melyek szerint itt Nógrádban a vasut má már nélkülözhetlennek bizonyul. — A főispán szavait Gr. Forgách Antal vette át, tüzetesen tárgyalván azon kívánalmakat, melyek megyénkben a vasut létesítésére minden megyei lakos részéről nyilvánulnak. — Tehát szerinte erősen kell megindítani az actiót, és megragadni minden kellő alkalmat, hogy Nógrádban, bol ezen kérdés elmaradt, minél előbb vasut létesítsék. Beszéde helyenlő tetszéssel fogadtatott. Ezután 12 tagot hoz javaslatba, kik az ügy élére álljanak. Ezen bizottságba Gr. Gyürky Ábrahám őméltósága előléte mellett beválasztattak: Gr. Forgách Antal, Gr. Zichy

Nándor, Madách Károly, Scitovszky János, Pulasky Agost, Huszár István, Hoffman Jakab, Harmos Gábor, Hanzsly László, Reményfy József, Blaskovics Miklós. A bizottság feladata lesz egy 50 es bizottságot beválasztani, melyben minden érdekeltiség képviselve legyen. Gr. Gyürky Ábrahám főispán megígérte, hogy a kellő alkalommal rendkívüli közgyűlést, melyre minden érdekelt töl meghívatoi fog, azonnal egybehívni fog.

Ma lesz a hangverseny a megyeház nagytermében. A szétküldött meghívókon látható programból ítélve, mindenki meggyőződhetett, hogy a hangverseny tényezői művészi erők, kik a műsort nem egyszerűen lejátszani hivatják, hanem oly művelőzet nyújtására kötelezve, mely a kritika legélesebb bonczkását is kiállani tartozik. Fáy urat, az itteni nyári fellépése óta mindenki ismerheti; gyönyörű zongorajátéka még most is kellemesen szorgulunkban. Takács Mihályról ugy tudjuk, hogy a leghivatottabb operista, kinek hangja erős és elbájoló. A b-gyarmati dalárda a mióta Zelenka János karnagy ur ügybuzgósága alá került, most már a kiképzés azon fokán áll, mely hazai jelesebb dalárdákkal kiállja a versenyt. Ily tényezőkkel rendezett hangverseny a figyelem különös méltatására tart hat számot, s ajánljuk is a t. közönségnek, hogy a mai művelőzetet valahogy el ne kerülje.

Ismét csak a megyei kórház ügyét sürgeti több munkatársunk, szóval és írásban. Mi nem tehetünk mást, mint hogy az illetőket türelemre figyelmeztetjük. Nem megy az oly könnyen, mint első pillanatra látszik. A nagyban felmarkolt ügy burokratikus elintéztése is hosszú időt igényel. Ezután kezdődnek az aláírások, a meglévő alapok consolidálása, a sorjátek, és ha ez nem elég, utovegre is bele kell harapni a megyei pótdadó keserű almájába.

Losoncban az 1885-ik évben Budapesten rendezendő országos kiállításra, a losoncvideki alkérdület melyhez a losonci, füleki és sziraki járások tartoznak, tényleg megalakultnak tekinthető. A nov. hó 21-én tartott gyűlésen, melyen a jelzett vidékekről igen számosan jelentek meg, a bizottság elnökévé Pokorny Gusztáv, alelnökévé Busbak Adám, jegyzőiv: Laszly Albert, Sneff János és Wágner Sándor választottak meg. Az alkérdületi bizottság szervezésénél a gazdaság, ipar, kereskedelem s tudomány érdekei tartottak szem előtt. Az alkérdületi bizottságba beválasztottak a bivataltól beletartozókon, t. i.: Zemlinzky Rezső, Borbás János, Busbak Adám és Hoffman Jakabon kívül, Forgách Antal gr., Czebrán László gr., Szilárdy Ödön, Baratta Alajos b., Berehtold Arthur gr., Prónay Pál, Jansen N., Szilassy Béla, Baán Béla, Ruttkay György, Beniczky Árpád, Pongrácz György, Laszly Albert, Pokorny Gusztáv, Wohl Hermann, Degenfeld Lajos gr., Nedeczky Géza, Posztócsky János, Berzeviczy Béla, Kun Barnabás, Rády János, Orosy Ferencz, Balás Wilibak, Kovács Sándor (műcsinyi) Plachy Gyula, Világhy Nándor, Halász Gyula, Cséry Lajos, Károlyi Miksa, Szakall Ferencz, Dessewffy Ödön, Veress Pál, Faynor Sándor, Braun Mór, Kramoliny Ferencz, Platty Antal, Plachy József, Gyürky Ábrahám gr., Keller Antal, Grimm Lajos, Wertheimer Ede, Kohn Adolf (posztógyári), Bolvári Zahn Dénes, Kossuch János, Pock János, Kramer Jakab, Halmay N., Kubinka Gyula, Giller János, Wellibil Károly, Hermann Kálmán, Hirsch Gyula, Okolicsányi Mihály, Kovács Ferencz, Pokorny Ede, Lázár Mór, Gresits Miksa, Jeszenák Rafael, Ambrás Mór, Szováthy Lajos, Kovács Emil, Seyffert Danó, Rachler Ferencz, Csécsetka János, Szeberényi Pál, Vargus Samu s az asztalos stb. ipartársulat jegyzője, Frecska János s a cipészársulat jegyzője, Háromnyik Mihály s

a szűcs ipartársulat jegyzője, Bukovszky János, Okolicsányi Lajos, Weissenbacher N., Seyffert Ede, Alk György, id. Serly Antal, Sánta Zsigmond, Muraközy István, Steinhöbel Lajos, Cserepy István, Kujnis Gyula, Hodlik Imre, Illés Károly, Bütyi János, Schmidl Albert, Szilávi Lajos, Krausz Péter, Sternlicht Vilmos, Ungár Rudolf, Schmidl Soma, Ausländer Vilmos, Nádos Gyula, Ráday György, Fellner Árpád, továbbá a füleki, s. tarjáni és sziraki ipartársulatok elnökei s jegyzői. Ezután a losonci, füleki és sziraki helyi bizottságok elnökei választottak meg s a tekintettel arra, hogy az ipar és gazdaság ügyei kellő felkarolásban részesüljenek, külön elnökök választottak a gazdasági, külön az ipari szakra. Így aztán a losonci helyi bizottság részére gazdasági elnökül Czebrán László gr., alelnökül Szilassy Béla, az ipari csoportba elnökül Busbak Adám, alelnökül Szilávi Lajos, a füleki helyi bizottság részére a gazdasági csoportba elnökül Berehtold Arthur gr., alelnökül Orosy Ferencz, az ipari csoportba elnökül Zemlinzky Rezső, alelnökül Loska Károly, a sziraki helyi bizottság részére a gazdasági csoportba elnökül Degenfeld Lajos gr., alelnökül Plachy Gusztáv, az ipari csoportba elnökül a sziraki ipartársulat elnöke, alelnökül Hasenföld Benjamin választottak. (L. V.)

Athelyezés. Zelenka Sándor, az 59-ik honvédszázalaj egyik kitérő tisztje, ki városunkban közszereplésnek örvendett, Nagy-Szombatba helyeztetik át.

A b-gyarmati tűzoltó egyesület a téli időny alatt sem fog tétlenül vesztegetni. Ifj. Sulcz Lajos, az egyesület alparancsnoka ugyanis a tűzoltás köréből elméleti előadásokat fog tartani az őrtanyán minden kedd, csütörtök és szombaton esteli 8 órakor. Ajánljuk ezt a tagok figyelmébe, inár azért is, mert alapszabályilag ki fog mondatni az, hogy az egyesületben tiszti rangra csak az választható, ki a tűzoltási szaktudomány gyakorlati és elméleti részéből a vizsgát sikeresen kiállja.

Uj posta. Abolován uj postaállomás engedélyeztetett.

Filoközera Bőren. A földm. ipar és keresk miniszter a sziraki járásban lévő Bér község szőlőit, ide számítva a kerteket is, bel filoközera találtatott, zár alá vétette, s így a zárolt területről szőlő vesszőket és gyökere fákat a határból, sőt a határban egyik helyről a másikra nonszabad átvinni. Isten óvja ezen csapástól meggyünk.

Lapunkban már említve volt, hogy a Magyar Pénzügy az első magyar biztosítási és pénzügyi szaklap (Budapesten Mária Valéria utca 3.) egy külön osztályt állított fel, melynek hivatása kizárólag az, hogy mindennemű biztosítási ügyben a közönségnek díjmentesen, illetve csak késs kiadásai felszámítása mellett, kiemelt felvilágosítást adjon. — Azon helyzetben vagyunk, hogy immár jelenthetjük, miszerint a hazai sajtó szíves ajánlata és támogatása folytán, eddig is már több száz fél kereszte föl a Magyar Pénzügy biztosítási osztályát peres és nem peres ügyben. A legtöbb fél kereszte föl a Magyar Pénzügy biztosítási osztályát által, de a mi fő dolga: gyorsan. Mert a Magyar Pénzügy, miután a fővárosban, a központon van, hol az országban működő biztosító társulatok igazgatóságai is székelnek, ezen körülménynél, valamint elismert befolyásánál fogva, a leggyorsabb eljárásra van képesítve.

Uj zenemű. Táboraszy és Pasch nemzeti zeneműkereskedésében Budapesten megjelent: „33 ik Ábránd.” „Ne menj el” . . . Szentirmay Elemértől. „Mollinári haka nóta.” „Azt a barna kis lányt” . . . magyar dalok felelt zongorára szerző Székely Imre. Ára 1 frt 50-kr.

Halálozás Raisz Pál b. gyarmati katlanos iparos 70 éves korában nov. hó 30-án elhunyt. Számos évig kezelője volt a mintegy 8000 frtot tévő Bandózy ala-

poknak s ezen alapokat a legnagyobb becsületességgel és lelkiismeretességgel kezelte. Áldás emlékeztére.

A hit jutalma. Budapest. Tekintetes úr! Körülből egy hónapja, hogy megkezdtem a Brandt-féle svájci labdacok használatát, azon hitben, hogy végre föltaláltam az engemet gyöttrő székrekedések arcnumát. E hitemet a legfényesebb eredmény igazolta is, mert azok használata egészésségemet teljesen helyreállította. Nem mellőzhetem, hogy önnek e szeréért legmélyebb hálátat ki ne fejezzem. Tiszteletője: Potter J nyugalmazott honvédezered, Nemzeti szálloda. (Brandt Richard gyógyszerész úrnak Zürichben. Svájc.) A Brandt R-féle svájci labdacok, mivel a vért tisztítják, a legtöbb krónikus betegségben legjobb sikerrel használhatók E mindnyájunk által nagybecsült szerit illetőleg szükséges arra ügyelnünk, hogy használata a valódi labdacokat szerezzék meg. Minden doboz címlapján kell, hogy Brandt Richard névalírása s a svájci fehér kereszt vörös mezőben meglegyen. Egy doboz ára a gyógyszerárakban 70 kr.

Érdekes. Mai számunk hirdetési rovatában foglaltatik Heckscher Samuel hamburgi bankár szerencsehirdetése. — Ezen váltóházat szerény és titoktartó pontosságával a vidék bizalmát megnyerve, azért is azt a tisztelt olvasók figyelmébe ajánljuk.

Feloldás szerkesztő:

Horváth Danó.

Főnyemény
500,000
márka.

Sora nese-
hirdetés!

A nyeremé-
nyek az ál-
lam által
biztosítottak.

Résztevési meghívás
ahamburgi állam által biztosított nagy arany-sorjáték
nyeremény betéteire,
melyen
9 millió 820,100 márkát
biztosan nyerni kell.

Nyeremények ezen ezéllányos arany-sorjátékok, mely
tervezetileg csak 100,000 sorjátéggal bír, a következők:

Legnagyobb nyeremény 500,000 márkát.

Prémio 300,000 m.	253 nyerem. á 2,000 m.
1 nyerem. á 200,000 m.	6 nyerem. á 1,600 m.
2 nyerem. á 100,000 m.	515 nyerem. á 1,000 m.
1 nyerem. á 90,000 m.	1036 nyerem. á 500 m.
1 nyerem. á 80,000 m.	80 nyerem. á 200 m.
2 nyerem. á 70,000 m.	63 nyerem. á 150 m.
1 nyerem. á 60,000 m.	39020 nyerem. á 145 m.
2 nyerem. á 50,000 m.	3450 nyerem. á 124 m.
1 nyerem. á 40,000 m.	90 nyerem. á 100 m.
5 nyerem. á 30,000 m.	3950 nyerem. á 94 m.
3 nyerem. á 20,000 m.	3950 nyerem. á 67 m.
26 nyerem. á 10,000 m.	3950 nyerem. á 40 m.
56 nyerem. á 5,000 m.	3950 nyerem. á 20 m.
106 nyerem. á 3,000 m.	egészben vére 50,500 m.

néhány hó alatt 7 részletben biztos nyeremény.

Az első nyereményhúzás hivatalosan megállapított és
1 eredeti nagy sorjáték csak 3 frt 50 kr-ért o. é.
1 eredeti fél sorjáték csak 1 frt 75 kr-ért o. é.
1 eredeti negyed sorjáték csak 89 kr-ért o. é.
szerezhető meg, és ezen államihoz biztosított eredeti sorjátékok (nem állított szelvények) az összegnek előleges bérmentes beküldése mellett a legtöbbet vidékre is elküldetnek.

Minden részvényes eredeti sorjátékához az állam czimerevel ellátott játékkertvet legyen kap, s húzás után a hivatalos húzáslapstrom azonnal minden felszólítás nélkül megküldetik.

A nyeremények kifizetése és megküldése általam a legnagyobb titoktartás mellett és pontosan eszközöltetik.

A megrendelések egyszerűen posta-utalványnyal vagy bérmentes ajánlott levélben tételhetnek.

Megrendelések a húzás előtt, vagyis

folyó 6 évi december 12-ig

bizalmasan tételhetnek:

HECKSCHER SAMUEL

senr., pénzügyi és váltóintézetbe Hamburgba.

Karácsonyi ajándék!

China ezüst- és Alpaca-árak gyára

MORIZ HACH

Bécs, I., Operngasse 2.

Legdusabb választók evő-eszközök, asztali készletek, thea és kávé-készletekben stb.

Legrégibb gyári jegy Osztrák-Magyarországban

15 évi kezességgel.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

3-2

3236 - 1883. szbirői szám.

Arverési hirdetmény.

Az alulírott intézet részéről ezennel közhirre tétetik, hogy az alább elsorolt tárgyak alatt nála elzálogosított kézi zálogtárgyak (ékszerek, arany, ezüst s egyéb értéktárgyak) miután azok egy hó alatt sem kiváltva sem meghosszabbítva nem lettek, folyó 1883. évi december 13-án délután 2 órakor az intézet helyiségében, az iparhatóság felügyelete alatt elárvereztetet a kézpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek eladatni fognak.

Ezen értéktárgyak elzálogosítási számai a következők: u. m. 8, 12, 18, 27, 29, 35, 46, 59, 73, 81, 110, 115, 117, 121, 122, 131, 139, 173, 477 és 184.

Kelt B Gyarmaton, 1883 évi november 27-én.

A „Takarék és Hitelintézet részvénytársulat.”

2-1

Balassa-Gyarmaton.

